

(de la Gabriel Climescu)

Poveste

Ion Creanga

A fost odata, cand a fost, ca, de n-ar fi fost, nu s-ar povesti.

Noi nu suntem de pe cand povestile, ci suntem mai dincoace cu vro doua trei zile, de pe cand se potcovea purecele cu nouazeci si noua de oca de fer la un picior si tot i se parea ca-i usor.

Cica era odata un om insurat, si omul acela traia la un loc cu soacra-sa. Nevasta lui, care avea copil de tata, era cam proasta; dar si soacra-sa nu era tocmai hatra.

Intru una din zile, omul nostru iese de-acasa dupa trebi, ca fiecare om. Nevasta lui, dupa ce-si scalda copilul, il infasa si-i dete tata, il puse in albie langa soba, caci era iarna; apoi il legana si-l dezmierda, pana ce-l adormi. Dupa ce-l adormi, statu ea putin pe ganduri s-apoi incepu a boci cat ii lua gura: "Aulio ! copilasul meu, copilasul meu !"

Mama ei, care torcea dupa horn, cuprinsa de spaima, zvarli fusul din mana si furca din brau cat colo si, sarind fara sine, o intreba cu spaima:

- Ce ai, draga mamei, ce-ti este ?
- Mama, mama ! Copilul meu are sa moara !
- Cand si cum ?
- Iata cum. Vezi drobul cel de sare pe horn ?
- Il vad. Si ?

- De s-a sui mata, are sa-l tranteasca drept in capul copilului si sa mi-l omoare!

- Vai de mine si de mine, ca bine zici, fata mea; se vede ca i s-au sfarsit mititelului zilele !

Si, cu ochii pironiti la drobul de sare de pe horn si cu manile inclestate, de parca le leagse cineva, incepura a-l boci amandoua, ca niste smintite, de clocotea casa. Pe cand se sluteau ele, cum va spun, numai iaca si tatal copilului intra pe usa, flamand si nacajit ca vai de el.

- Ce este! ce v-au gasit, nebunelor ?

Atunci ele, viindu-si putin in sine, incepura a-si sterge lacramile si a-i povesti cu mare jale despre intamplarea neintamplata.

Omul, dupa ce le asculta, zise cu mirare:

- Bre ! Multi prosti am vazut eu in viata mea, dar ca voi n-am mai vazut. Ma... duc in toata lumea ! Si de-oiu gasi mai prosti decat voi, m-oiu mai intoarce acasa, iar de nu, ba.

Asa zicand, ofta din greu, iese din casa, fara sa-si ieie ziua buna, si pleca separat si amarat ca vai de om!

Si mergand el bezmetic, far a satie unde se duce, dupa o bucata de vreme, oprindu-se intr-un loc, i se intampla iar sa vada ceva ce nu mai vazuse: un om tinea putin un oboroc

desert cu gura spre soare, apoi rapede-l insfaca si intra cu dansul intr-un bordeiu; pe urma iar iese, si-l pune iar cu gura la soare, si tot asa facea... Drumetul nostru, nedumerit, zise:

- Buna ziua, om bun !

- Multamesc dumatiale, prietene !

- Da' ce faci aici ?

- Ia, ma trudesc de vro doua-trei zile sa car pocitul ist de soare in bordeiu, ca sa am lumina, si nici ca-l pot...

- Bre, ce truda ! zise drumetul. N-ai vrun topor la indemana ?

- Ba am.

- Ie-l de coada, sparge ici, si soarele va intra singur inaintu.

Indata facu asa, si lumina soarelui intra in bordeiu.

- Mare minune, om bun, zise gazda. De nu te-adecea Dumnezeu pe la noi, eram sa imbatranesc carand soarele cu oborocul.

"Inca un tont", zise drumetul in sine si pleca.

Si mergand el tot inainte, peste catva timp ajunse intr-un sat si, din intamplare, se opri la casa unui om. Omul de gazda, fiind rotar, isi lucrase un car si-l injghebase, in casa, in toata intregimea lui; s-acum, voind sa-l scoata afara, tragea de protap cu toata puterea, dar carul nu iese. Stiti pentru ce ? Asa: usile erau mai stramte decat carul. Rotarul voia acum sa taie usorii, spre a scoate carul. Noroc insa ca drumetul l-a invatat sa-l desfaca in toate partile lui, sa le scoata pe rand afara s-apoi iarasi sa-l injghebeze la loc.

- Foarte multumesc, om bun, zise gazda; bine m-ai invatat ! Ia uite-te dumneata ! Era sa daram bunatate de casa din pricina carului...

De aici, drumetul nostru, mai numarand un natarau, merse tot inainte, pana ajunse iara la o casa. Acolo, ce sa vada ? Un om, c-un tapoiu in mana, voia s-arunce niste nuci din tinda in pod.

"Din ce in ce dau peste dobitoci", zise drumetul in sine.

- Da' ce framanti asa, om bun ?

- Ia, vreau sa zvarl niste nuci in pod, si tapoiul ista, bata-l scarba sa-l bata, nu-i nici de-o treaba...

- Ca degeaba te trudesti, nene ! Poti sa-l blastami cat l-ei blastama, habar n-are tapoiul de scarba. Ai un oboroc ?

- Da' cum sa n-am ?!

- Pune nucile intr-insul, ie-l pe umar si suie-le frumusel in pod; tapoiul e pentru paie si fan, iar nu pentru nuci.

Omul asculta, si treaba sa facu indata.

Drumetul nu zabovi nici aici mult, ci pleca, mai numarand si alt neghiob.

Apoi, de aici merse mai departe, pana ce ajunse ca sa mai vada aiurea si alta nazbatie. Un om legase o vaca cu funia de gat si suindu-se pe-o sura, unde avea aruncat oleaca de

fan, tragea din rasputeri de funie, sa urce vaca pe sura. Vaca ragea cumplit, si el nu mai putea de ostenit...

- Mai, omule ! zise drumetul, facandu-si cruce; dar ce vrei sa faci ?

- Ce sa fac, ma-ntrebi ? Da' nu vezi ?

- Ba vad, dar nu pricep.

- Ia, haramul ista e hamisit de foame si nu vre nici in ruptul capului sa vie dupa mine sus, pe iasta sura, sa manance fan...

- Stai putin, crestine, ca spanzuri vaca ! Ie fanul si-l da jos la vaca !

- Da' nu s-a irosi ?...

- Nu fii scump la tarate si ieftin la faina.

Atunci omul asculta, si vaca scapa cu viata.

- Bine m-ai invatat, om bun ! Pentr-un lucru de nimica eram cat pe ca sa-mi gatui vaca !

Asa, drumetul nostru, mirandu-se si de aceasta mare prostie, zise in sine : "Mata tot s-ar fi putut intampla sa deie drobul de sare jos de pe horn; dar sa cari soarele in casa cu oborocul, sa arunci nucile in pod cu tapoiul si sa tragi vaca pe sura, la fan, n-am mai gandit !"

Apoi drumetul se intoarce acasa si petrecu langa ai sai pe care-i socoti mai cu duh decat pe cei ce vazuse in calatoria sa. S-am incalcat pe-o sea, s-am spus povestea asa. S-am incalcat pe-o roata, s-am spus povestea toata. S-am incalcat pe-o capsuna, si v-am spus, oameni buni, o mare minciuna !!

.